

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька міська рада
Міжнародна фундація науковців та освітян
Спілка економістів України
Хмельницький національний університет
ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний університет «Запорізька політехніка»
Західноукраїнський національний університет
Національний університет водного господарства та природокористування
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ФОРУМ

Присвячений 50-річчю Факультету економіки і управління
Хмельницького національного університету

Конференції Форуму:

Кафедра HR-інжиніринг у бізнес-економіці:

**I Всеукраїнська студентська науково-практична конференція
«HR-ІНЖИНІРИНГ У ХХІ СТОЛІТТІ: ТРЕНДИ, ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

Кафедра маркетингу:

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів
«МАРКЕТИНГ ОЧИМА МОЛОДІ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»**

08 червня 2023 р.

м. Хмельницький

*Рекомендовано до друку рішенням науково-технічної ради
Хмельницького національного університету,
протокол № 6 від 19.05.2023*

У збірнику представлені матеріали Всеукраїнського економічного студентського форуму, присвяченого 50-річчю Факультету економіки і управління Хмельницького національного університету: I Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «HR-інжиніринг у XXI столітті: тренди, проблематика та перспективи» та VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів «Маркетинг очима молоді в умовах європейської інтеграції», яка була організована кафедрою HR-інжиніринг у бізнес-економіці Хмельницького національного університету за підтримки органів місцевого самоврядування, партнерських організацій, університетів та інших навчальних закладів освіти.

Матеріали подані в авторській редакції.

Редакційна колегія:

Ведерніков М. Д., д. е. н., проф.; **Волянська-Савчук Л. В.**, к. е. н., доц.;
Зелена М. І., к. е. н., доц.; **Глушко Т. В.**, ст. викл.

В85 **Всеукраїнський економічний студентський форум, присвячений 50-річчю Факультету економіки і управління Хмельницького національного університету, 08 червня 2023 р., м. Хмельницький [Електронний ресурс] : тези доп. – Хмельницький : ХНУ, 2023. – 516 с. (укр., англ.).**

Проаналізовано актуальні тренди філософії ринкової трансформації національної економіки України у XXI ст.; проблеми і нова парадигма стратегії розвитку HR-інжинірингу в аспекті діджиталізації; пріоритети HR-інжинірингу в умовах турбулентності світової економіки: загрози, виклики, перспективи; нові тенденції управління економічними системами в умовах реалізації інтеграційних стратегій; моделювання прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику; економетричне моделювання та прогнозування соціально-економічних процесів; трансформація облікової системи: цифрові та глобалізаційні виміри; сучасна парадигма аналізу контролю та аудиту в механізмі управління та адміністрування; повоєнна доктрина оподаткування: концепції та стратегії; стратегічні напрями розвитку інновацій в фінансовому управлінні суб'єктами господарювання в процесі євроінтеграції; фінансове забезпечення інноваційного розвитку різних сегментів національного та світового фінансового ринків; фінанси домогосподарств у забезпеченні інноваційного розвитку різних сфер економіки в умовах дії євроінтеграційних процесів; актуальні проблеми теорії і практики маркетингу в умовах цифрової економіки; пріоритети та перспективи розвитку міжнародного маркетингу в умовах глобалізації та євроінтеграції економіки України; інноваційні технології в аспекті маркетингових стратегій бізнесу.

Для фахівців з HR-інжинірингу, маркетингу, економіки, бізнесу, фінансів та банківської справи, обліку та оподаткування, викладачів, аспірантів та студентів економічних спеціальностей ЗВО, а також учнів.

УДК 338(477.43)

© Автори статей, 2023

© Хмельницький національний університет, 2023

Борисова Світлана, Рогов Андрій Напрями розвитку світового фінансового ринку в умовах глобальних економічних трансформацій.....	379
Томілін Олексій, Макеров Віталій Система бюджетного обліку.....	382
Самарічева Тетяна, Кубіна Анна Взаємовідносини України з міжнародним валютним фондом: стан та перспективи розвитку	384
Ларіонова Катерина, Яворська Юля Проблеми кібершахрайства у фінансовій сфері	386
Самарічева Тетяна, Ярошук Віталіна Фінансування інноваційного розвитку діяльності в Україні: виклики та перспективи.....	389
Сидорчук Іванна, Карпухін Олександр Чинники та особливості забезпечення фінансової стійкості банку в сучасних умовах.....	390
Кошонько Олена, Кріштофор Ангеліна, Пирожок Ірина Теоретичні засади функціонування краудфандингу інтелектуального капіталу	392
Матвійчук Леся, Дуда Ілона Проблеми формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану.....	395
Форкун Ірина, Палічук Олександра Фінансова державна підтримка суб'єктів підприємництва: сучасний механізм та практика реалізації.....	397
Форкун Ірина, Руденко Вячеслав Сучасні підходи до класифікації джерел фінансових ресурсів територіальних громад	400
12. Фінанси домогосподарств у забезпеченні інноваційного розвитку різних сфер економіки в умовах дії євроінтеграційних процесів	
Гриценко Сергій, Бочко Анастасія Роль фінансів домогосподарств у забезпеченні інноваційного розвитку різних сфер економіки в умовах дії євроінтеграційних процесів	403
Ларіонова Катерина, Липко Варвара Негативний вплив корупції на економіку України.....	404
13. Актуальні проблеми теорії і практики маркетингу в умовах цифрової економіки	
Капінос Геннадій, Нетреба Анжеліка Особливості застосування теорії та практики маркетингу в умовах цифрової трансформації суспільства та економіки	407
Крук Олена, Ігін Кирил Цифровий маркетинг.....	409
Гейдарова Олена, Брик Юлія Маркетингові дослідження українського ринку виробництва та фасування чаю	410
Герасимюк Костянтин, Заболотенко Денис Інформаційні технології в контексті побудови сучасної «маркетингової держави»	413
Мацука Вікторія, Коваль Орина Види маркетингових стратегій у маркетинговому менеджменті.....	415
Глушко Тетяна, Сидорчук Денис Інновації в маркетингових стратегіях бізнесу	417

результатів вона може одержати від процесу глобалізації, в Україні слід виробити таку політику, що буде здатна протистояти викликам фінансової глобалізації, запобігати негативним наслідкам цього процесу [4].

Список використаних джерел

1. Кузнецов О. В. Посткризова трансформація глобального фінансового середовища / О.В. Кузнецов. *Наукові праці НДФІ*. 2010. № 4 (53). URL: http://npndfi.org.ua/docs/NP_10_04_140_uk.pdf
2. Смовженко Т. С. Створення та діяльність філій іноземних банків в Україні: регуляторні аспекти / Т. С. Смовженко, О. О. Другов. *Фінанси України*. 2010. № 7. С. 98–105.
3. Борисова С.Є. Формування стратегічних напрямів розвитку фінансового ринку України. *International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceeding. Klaipeda : Baltija Publishing*. January 29, 2016. P. 280–284.
4. Борисова С. Є. Розвиток світового фінансового ринку в умовах глобалізації : монографія. Вінниця : ДонНУ. 2015. 310 с.

Віталій МАКЕРОВ

здобувач вищої освіти СВО «магістр»

Олексій ТОМІЛІН

д. е. н., професор,

професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

СИСТЕМА БЮДЖЕТНОГО ОБЛІКУ

У сучасному швидкоплинному бізнес-середовищі ефективне управління фінансами має вирішальне значення для успіху будь-якої організації. Одним з основних інструментів у цій сфері є надійна система бюджетного обліку. Вона охоплює різні процеси та компоненти, які сприяють ефективному фінансовому управлінню.

Бюджет – це обчислення очікуваних доходів і витрат держави, установи або окремої особи на певний термін, які затверджені в законодавчому порядку органами державної влади. Бюджет – сума коштів, які є у розпорядженні підприємства для виконання визначених функцій та проведення певних заходів у рамках загально-фірмового планування [1].

Система бюджетного обліку – це комплексна система, яка дозволяє організаціям планувати, відстежувати та контролювати свої фінансові ресурси. Вона включає процес створення бюджету, реєстрації фінансових операцій, моніторингу витрат та аналізу фінансових даних для забезпечення відповідності фінансовим цілям і завданням [2].

Система починається з визначення фінансових цілей і завдань на певний період. Це включає прогнозування доходів, оцінку витрат і відповідний розподіл ресурсів. Етап бюджетного планування закладає основу для прийняття фінансових рішень і допомагає узгодити цілі організації з наявними ресурсами.

Ефективна система бюджетного обліку передбачає точну реєстрацію та класифікацію фінансових операцій. Це включає в себе облік доходів, витрат, активів і зобов'язань. Ведучи детальний облік, підприємства можуть контролювати свій фінансовий стан, виявляти тенденції та приймати обґрунтовані рішення на основі даних у реальному часі, а також автоматизує створення фінансових звітів, спрощуючи процес звітування. Вона забезпечує дотримання фінансових норм, спрощує податкову підготовку та полегшує проведення внутрішніх і зовнішніх аудитів.

Порівняння фактичних фінансових показників із запланованими в бюджеті є важливим кроком у бюджетному обліку. За допомогою аналізу відхилень організації можуть виявити

області відхилень, зрозуміти їхні причини та вжити необхідних коригувальних заходів. Цей аналіз дає уявлення про операційну ефективність, контроль витрат і генерування доходів.

Система бюджетного обліку генерує комплексні фінансові звіти, включаючи звіти про прибутки та збитки, баланси та звіти про рух грошових коштів [3]. Ці звіти дають уявлення про фінансовий стан організації, допомагаючи зацікавленим сторонам оцінювати результати діяльності, приймати стратегічні рішення та забезпечувати відповідність законодавчим і регуляторним вимогам. Це допомагає запобігти перевитратам, виявити сфери неефективності та оптимізувати розподіл ресурсів для досягнення фінансових цілей. У цьому зв'язку бюджетний контроль виступає важливим і необхідним інструментом системи бюджетування. Ефективність бюджетного контролю забезпечується наявністю належного обліку всіх операцій, які пов'язані з грошовими надходженнями і видатками, доходами і витратами. Разом з тим, класифікація і методи визначення окремих показників мають бути однотипними для процесів планування, обліку і перевірки [4, с. 259].

Одним з методів бюджетного контролю є порівняння фактичних показників фінансово-господарської діяльності з плановими (бюджетними) для перевірки їх відповідності щодо величини і термінів виконання, а також аналіз причин відхилень з метою вироблення заходів поліпшення бюджетів або діяльності підприємства [5, с. 207].

Переносячи існуючі фінансові дані в систему бюджетного обліку можна забезпечити безперешкодну інтеграцію з іншими відповідними системами, такими як система нарахування заробітної плати або управління запасами, щоб підтримувати точність і узгодженість даних.

Точні та актуальні фінансові дані, отримані з системи бюджетного обліку, дозволяють організаціям приймати обґрунтовані рішення. Незалежно від того, чи йдеться про оцінку інвестиційних можливостей, розширення діяльності або оптимізацію витрат, система надає особам, які приймають рішення, критично важливу інформацію для прийняття обґрунтованих рішень. Вона дає уявлення про фінансові показники, прибутковість і розподіл ресурсів, що сприяє ефективному прийняттю рішень і стратегічному плануванню.

Складаючи бюджети та регулярно переглядаючи фінансові показники, компанії можуть покращити свої можливості планування та прогнозування. Це дозволяє їм передбачати майбутні виклики, ставити реалістичні цілі та ефективно розподіляти ресурси, тим самим підвищуючи довгострокову стійкість. Бюджетування на підприємстві забезпечує зв'язок бюджетів із централізованим отриманням прибутків і фінансовою звітністю, а також відповідає безпосередньо технології планування, за грошовими потоками і фінансовими результатами [6].

Таким чином, система бюджетного обліку є життєво важливим інструментом для ефективного управління своїми фінансовими ресурсами. Система бюджетного обліку забезпечує структурований підхід до управління фінансами, що дозволяє організаціям здійснювати більший контроль над своїми ресурсами.

Список використаних джерел

1. Томілін О. О., Тютюнник Ю. М., Бражник Л. В., Дроботя Я. А. Фінансово-економічний словник-довідник / за наук. ред. проф. О.О. Томіліна / Полтава: ПДАУ. 2023. 108 с. URI <https://dspace.pdau.edu.ua/handle/123456789/15028> (дата звернення: 26.05.2023).
2. Бухгалтерський облік виконання бюджетів / Л. О. Желюк, Ю. М. Іванечко, М. Р. Лучко. Тернопіль : Економічна думка, 2006. 306 с.
3. Формування видатків бюджету : монографія / Ю. Д. Радіонов. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 616 с.
4. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. 2021. 300 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10970> (дата звернення: 26.05.2023).
5. Дорогань В. К., Томілін О. О., Гаврилова О. А. Основи фінансової діяльності підприємства : підручник. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2008. 259 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8875> (дата звернення: 26.05.2023).

6. Томілін О. Організація бюджетного планування: матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики» (м. Полтава, 10 лист. 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 121–123. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/13492> (дата звернення: 26.05.2023).

Тетяна САМАРІЧЕВА

*к. е. н, доцентка, доцентка кафедри менеджменту,
фінансів, банківської справи та страхування*

Анна КУБІНА

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
м. Хмельницький, Україна*

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМ ВАЛЮТНИМ ФОНДОМ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сучасні технологічні нововведення та економічні перетворення спричиняють необхідність забезпечення сталості економічного розвитку в усіх країнах світу. Міжнародні фінансові організації мають на меті надавати допомогу у розв'язанні різного спектру фінансово-економічних питань. Однією з головних таких організацій є Міжнародний валютний фонд. Серед основних його завдань є спостереження за рівнем світової економіки, надання, в разі потреби, допомоги у вигляді позик країнам-членам, а також, економічні дослідження країн-учасників та технічна допомога.

Згідно з Законом України «Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкцій та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій» [1] від 3 травня 1992 року Україна стала повноправним членом Міжнародного валютного фонду, через два роки почала активно вживати кошти на поповнення золотовалютних резервів і фінансування дефіциту платіжного балансу.

Основою фінансування є особистий капітал МВФ. Кошти в Фонд нараховуються з членських внесків або підписки за квотами, які оплачуються країнами, що є членами, а також прибутків, які він одержує в результаті своєї роботи. Загальні внески держав у капітал Фонду називають фондом ресурсів, кошти якого МВФ застосовує з ціллю видачі фінансової підтримки країнам-членам у разі виникнення дефіциту платіжного балансу, а також, реалізації програм стабілізації економічного розвитку та проведення реформ.

Якщо Україна має за мету одержати від МВФ кредит, їй потрібно надати Фонду Лист про ціль кредиту з проханням; Меморандум, в якому розкрита детальна інформація про стан економіки та проблеми, що вимагають фінансового розв'язання, а також урядову програму перетворень в економіці з визначеними критеріями реалізації даної програми. Їх реалізація може виконуватись щомісячно, щокварталу, раз на півріччя та рідше. Встановлення і здійснення показників програми є головною умовою для одержання кредиту [2, с. 95].

За 2014–2015 роки МВФ надало Україні позику під назвою «Stand by» розміром 16,5 млрд дол. США, також у межах даної програми Україна одержала два транші обсягом 3 млрд дол. США і 1,3 млрд дол. США. Проте літом 2014 р. в результаті початку військових дій на сході країни усі макроекономічні показники закладені у програму, було змінено під ситуацію економічної кризи. У 2015–2018 була затверджена на 4 роки програма Механізму розширеного Фінансування розміром 17,5 млрд дол. США задля унормування економіки України та вирішення проблем, що перешкоджали її відродженню з початку 2016 року. 7 грудня 2019 року було затверджено програму кредитування строком на 3 роки і розміром 5,5 млрд дол. США. У червні 2020 року МВФ схвалив 18-ти місячну програму Stand-By Arrangement на суму близько 5 млрд дол. США, що спрямована на підтримку бюджету, а саме на подолання негативних наслідків пандемії. Перший транш у розмірі 2,1 млрд дол. США